

TEVYNĖ

Organas Susvienijimo L. A.

N. 36

Plymouth, Pa. 22 d. Rugsejo 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNĖ“

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1,00 per year.

All communications should be addressed:

T. Astramskas P. O. Box. 649

Plymouth, Pa.

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.

„Tėvynė“ ne sąnariams Susvienijimo kasčiuo-
ja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siūsti ant antraszo.

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

XV SEIMAS Susvienijimo

Lietuvių Amerikos atsiliks 9,
10 ir 11 spalnio (utarnike, se-
redoje ir czetverge) ELIZA-
BETHE, N. J. Ant salės Grand
Army Hall (East Jersey str.). De-
legatai gali kreiptis pas S. Ma-
kanska, 82 Bond st., arba pas
A. Babarska, 194 First st. Ar-
cziausia nuo jų geležinkelio
stacija yra Elizabeth - port.

(Prz. kun. Kaupas.

Maskolijos tinklai.

Bėgantis laikas gyvenantiems
mums toli nuo Tėvynės mūsų, kuo
tolyn tuo platyn vis nesmagesnes ži-
nės iš padangių mus szalies sutei-
kia; girdime kas kartas asztresnius
persekiojimus savų už prigimtą kal-

bą, už tautiszka gaivinimą; girdime,
kad Maskolijos tinklai kuo tolyn tuo
labyn vyrgdo mus lietuvius karsziant
visokio menciaus bausmėmis, viso-
kias pinkles bruka tarpan tautos,
rauja szventą tėviniszka įprotį kalbos
tikybos ir liuosybės, bruka smaradą
deguto Gudijos ir caroslavijos; stato
po nose, po langu lietuvio teronų
net paminklus Muravjovo, netiku-
sios Katrės ir kitų; vyrkdo Maskoli-
jos barzdocziai iszraudami tėvams
gerus sūnus, moterims vyrus, kudi-
kiams tėvus, ir kada liuosesnio kvė-
pavimo mus geri tėvynėje lietuviai
susilauks, niekas negali dar įspėti.

Berymojant mus geram czion lie-
tuviumi pasvyrusiam ant tautystės da-
lykų stovio, be mislijant apie viso-
kias neramybes kokios tautą ir ypa-
tas sutinka, ir sztai vėla nauja žine,
žine negirdėta nė sapnuota nei szmek-
szla isz netyczyų kysztelia. „Varpas“
numerije 8 pranesza naują maskoliz-
kos valdžios Lietuvoje užmanymą,
kad rėdas caroslavijos nori iszpirki-
nėti Lietuvos szalij visus geriaus pa-
silaikanczius didesnius dvarus, jau
ėšą ant to reikalo paskyrta asztuoni
milijonai rublių isz vieszpatystės ka-
sos, ir tik ant vienos Kauno guber-
nės dvarų randaš gelenzdams dantį
paskyrė 8 milijonus rublių.

Maskolija norėdama iszravėti isz
lietuvių tautiszkumą ir rymiszka tik-
kėjimą, teip pat lyginai dar sumislijo
pasielgti su Lietuvos turtais, kaip
Vokietija daro su lenkais. Maskoli-
ja czion paglostidama pagal „Var-
po“ sakinį dą brangiaus užmokės už
lietuviszka dvarams priklausanczią
žemėlę, bet dvarponiai atsitraukę
nuo savo žemės, kur mislis apsiversti

su piningėliais? Žemėlė kaimiszkių
aiptol dvarponiams pirkti užginta.
Ar nepuls žemyn dar pakniopstom
lietuviszkoji aristokracija, kuri sznai-
ravo ir szaipėsi isz lietuviszko klau-
simo?

Kad randaš dvarus atpirkęs pripil-
dįs maskoliais darbininkais, tai ner-
ginczo, nes ir dabar jaib kur Lietu-
voje darbas pasikyszina priklausan-
tis nors kiek randui, tuojaus masko-
liai darbininkai užplauja, o lietuviai
tiktai pžiuri kad jų szalies darbą,
užima ten koki charkovski ar kiti, ir
tylėdams atsідųsęs prasitraukia. Pri-
plaukę caroslavai į dvarus, gana ar-
cziaus susipažydis su kaimiecziais su-
siedais, ir draugaudamiesi lengviaus
galės apsmardyti lietuviszka jauni-
mą ir propoganda maskoliavimo ga-
li pasekmingiaus szaknis liaisti nei-
gu galėjo per 37 metus.

Per sziuos 37 metus, jaigu masko-
liams ir pasisekė pasėti kiek masko-
liskumo, tai vis tik daugiaus mies-
tuose, nes prie kaimieczyų nelengva
proga prisigretinti buvo; miestuose
maskoliszka kariumenė, maskoliai
urėdninkai ir jų tarnai, miestuose ir
cerkvių boksztai pakilo, į kur dalį ir
lietuviszkos jaunuomenės kaip žino-
me patraukė; su žygiu pirkinio dva-
rų, prisigretinimas lengvesnis ir prie
kieto lietuviszko kaimieczio gali bu-
ti.

Vienas Maskolijos su Vokietija
darbas link tautų susiadbulaves.
Vokietija, pirmiaus pradėjo iszpirki-
nėti nuo lenkų dvarus, o tautiszka
kalbą isz mokslainių ir religija rau-
ja be iszpirkimo; Maskolija pirmiaus
iszrovė lietuviszka liežiuvį isz religi-
jos ir mokslainių, o lietuviszkus dva-

rus mat iszpirkinēt rengiasi.

Miestuose Lietuvos maskolizkumas žinome kad jau įsiverzė, nės pirm maisztmeczio 1863 m. kur nebuvo nevieną maskolį, tai dabar jau boksztas cerkves iszkilęs, ir atlanko net lietuviai daugiaus jaunimas, bet maskoliai kaimuose tą padaryti nepajiegė; dabar projektą padarė isz kitos pusės užėiti, ir savo mierius iszplėtot. P. T.

Paryžiuje nuo 26 dienos Rugsjuczio iki 1 d. Rugsėjo 1900 m. atsiliko Treczias Tarp tautiszkas Etnografijos Mokslo Kongresas, ant kurio buvo perskaitytas referatas, parasztytas kun. J. Žilinsko, „Apie paėjimą Lietuvos Tautos“. Iszvertė referatą į francuziszką kalbą ir perskaitė laike antros Kongreso Sesijos, d. 27 Rugsjuczio, p. S. Gierzynskis. Referate buvo iszaiszkinta teorija dr-o Basanavycziaus kas link paėjimo lietuvių nuo Gėtų ir teorija Jr Jono, kas link paėjimo lietuvių nuo Gudų. Prieg tam tekste, nors labai atsargiai, ale aiszkiai buvo praneszta apie sziaudienį vargingą lietuvių padėjimą; apie uždraudimą spaudinti lietuviszkų kalboj knygas ir laikraszczius, apie paskutinių metų persekiojimus lietuvių ir aresztus, apie tai, kad del tų persekiojimų lietuviai po Rusų valdzia negali užsiimti net tokiais nekaltais dalykais, kaip tyrinėjimu lietuviszkos kalbos, rinkimu lietuviszkų dainų ir pasakų...

Salėje, „Palais des Congrès“, apart delegatu isz visų vieszpatayszių, mokycziausių etnografijoj vyrų, buvo daugelis sveczyų kaip francuzų, teip ir praszalieczyų, kurie interesuojasi moksliszkais isztyrimais.

Laike skaitymo galima buvo užte-myti, kad intalpa referato visus di-dei interesuoja. Po perskaitymo ta-po iszreiksza daug smagių observa-cijų. Ir teip, vienas isz delegatų už-klausė: nuo kaip seniai lietuviai var-toja lotyniszkas literas, kurias mas-koliai jiems dabar draudzia, ar yra

koki seni dokumentai kas link to klausymo, ar negalima tuos doku-mentus pristatyti kongresui? Czias mes (su p. Gierzynskiu ant kongreso buvau ir asz, vienas isz Paryžiaus lietuvių) pasiskubiname paaiszkinti, kad ant Paryžiaus parodos, palociuje Trokadero, yra inrengtas lietuvisz kas skyrius, kur lengvai galima susi-pažinti su lietuvių tautos padėjimu.

Kongreso sąnariai po sesijų papras-tai lankė visi kartu interesuojan-czias juos dalis parodos, taigi nutarė, kad ant rytojaus 28 d. Rugsj. buda-mi palociuje Trokadero aplankys ir parodą lietuviszką ir praszė mudvie-jų, kad paskirtoj valandoj malonėtu-mem ateiti ir juos lietuviszkuose da-lykuose poinformuoti. Kada užėjo kalba apie parodą, kas ją parengė, kaip rengė, del ko rengė? Žinoma, neapsėjo be to, kad ant paczio Kon-greso nepajudinti klausymus suvis politiszkos intalpos, nors szeip buvo sakyta, kad referate prieszais val-džia nieko negalima aiszkiai rasztyti.

Kitas vėl delegatas užklausė ko-kioje kalboje yra iszduoti veikalai dr-o Basanavycziaus ir Jr Jono, ir gailinosi, kad moksliszkas svietas negali isz tų veikalų naudotis, isz-duotų vien tik lietuviszkoj kalboj. Butų, sako, gerai, kad tie rasztai taptų iszguldyti į francuziszką ir vo-kiszką kalbą.

Treczias vėl delegatas padavė už-manymą siųsti į Gudiszką Mokslo Akademiją rezoliuciją, kurioj Kon-gresas, nurodydamas svarbumą lie-tuviszkų dalykų, paragintu Akade-miją tuos dalykus rinkti, sutverti prie vieno isz muzėjų suvis atskyrų lietuviszką skyrių, idant lietuviszki dalykai neisznyktų su skriauda del mokslo. Buvo pridurta, kad tą rezo-liuciją siųsti tiesiog pas Rusiszkąją Valdžią, bet vienas isz delegatų pa-tarė, kad tame butu per daug poli-tikos.

Po užbaigimo diskusijų, Kongre-so sekretorius užpraszė p. Gierzyn-skį ir manę, kad vakare 29 d. Rugs-juczio ateitumem pas jį pakalbėti, kas link suredagavimo rezoliucijos, prisėdo teipgi ir keli kiti delegatai

prie mus ir klausinėjo apie lietuvisz-ką tautą. Ypatingai užsiinteresav-lietuviais directorius Vengriszk Tautiszko Muzejaus, da jaunas, sim-patiszkas vyras, ir žadėjo mums pa-gelbą laike diskusijų ir priėmimo re-zoliucijų ant kongreso. Buvo ir vie-nas maskolius. Jisai teipgi užtarė lietuvius ir ramino mus tuomi, ka-rusiszką valdzia persekioje kai-lietuvius, finlandieczyus, teip, sako ir visą inteligentiszką Rusiją.

28 d. Rugsjuczio, po pietų sąnariai Kongreso atlankė Lietuviszką Parodą. Parodėme mes jiems sena-mus knygas, kurių gaila menkai bu-vo, papasakojome szį tą apie lietu-viszką literaturą nurodydami, kai- nenormaliszkose sanlygose ji plėto-jasi, apie tautiszka lietuvių judėjimą ir t. t. . . .

Užbaigus Kongresą visi referata-kurių buvo viso apie 43, bus atspa-dinti. Sekretorius mums pranesz kad del didesnės naudos lietuviams jis visus referatus atspaudins ne pa-vieniai, tik vienoje knygoje, tok-budu mus' referatas turės didesnį is-siplatinimą.

Francuziszki laikraszcziai, rasz-dami apie veikmę Kongreso nea-lenkia nė lietuvių su jų referatu.

Tekstą paties kun. J. Žilinsko re-ferato, kaip lygiai ir tekstą rezolucijos, kada bus priimta ir kokioj fo-moj bus priimta Kongreso, prisipa-skiaus.

Paryžiaus Lietuvis.

Isz Lietuviszku dirvu Amerikoj.

Plymouth, Pa. Diena 17 Pane-lij pradzia straikavimo kietose a-glise pasirodė pilnybeje; prie dar-anglekasiai darbininkai neėjo suvi-niekas.

Sustraikavimas darbininkų, bizn-rius ant tiek suskriaudė kad ki-savo gyvenime vargiai galės ant sa-kaip dar buvo pastoti. Tą skriauteitė davimas perdėm viska-bargo; darbininkai tuli padarę sk-pas szornika ant keles deszimtis d

PARYZIUS.

Liepos 24 dieną atvažiavau į Paryžių. Miestas senas, užlėtas prieš 2000 metų da laikuose gališkųjų - rymėnų, guli veik viduryj Francijos ir yra plačiai apėmęs abu krantu upės Sėnos. Paryžiaus istorija tai, galima sakyti, yra istorija francuzų. Visos linksmos ir liudnos tautos valandos atsimušę čion daugybėje visokio menciaus paminklų, išmėtytų po miestą ir jo apilinkes. Iš tų del prašaliečių akyviausi turbūt bus tie, kurie yra surišti su paskutinėmis francuzų revoliucijomis: metų 1789, 1839 arba 1871.

Alkanos francuzų gaujos, pakurstytos liberalų priešais valdžią, 1789 metuose nuvyko į Versailles, miestelį ties Paryžiumi, kur gyveno karalius Liudvikas XVI su savo pūcia, Austrijos kunigaikščėute, Marija Antuaneta ir verste privertė karalių važinoti į Paryžių. Tokiu budu prasidėjo didėji francuzų revoliucija. Sumišimai didinosi. Karaliaus galybė ir intekmė mažinosi, kol paagalios valdžia Francuzijos nepateko į rankas tokių kraujagerių kaip Robespieras, Muratas ir Dautonas, kurie karaliaus pačią Mariją Antuanetą, karalių ir tukstančius intekmingiausių žmonių nužudė ant giliotinos.

Karališki Versail'iuje palociai yra dabar perkeisti į muzejų, kur randasi brangi kolekcija paveikslų, daugiausiai iš francuzų istorijos. Rumai teip puikus, dideli, vieta graži, gojai ir darželiai aplink teip dailiai intaisyti, išdabyti fontanomis, kad retas prašalietis, kurs atkeliauja į Paryžių, palieka neaplankęs Versail'iaus. Yra ir dangiaus gražių istoriškų apie Paryžių vietų, kaip St Germain, St Denis, bet su Versail'iumi toli nesulygsta.

Pačiame Paryžiuje užimanti keleta lietuviškų margų dideli ir puikus karališki palociai Louvre'o teipgi yra perkeisti ant muzėjaus, kurs turtingumu vargiai apsileis ir Britiškuoju. Priminsiu, kad ant tabelės muzejaus geradėjų, tarpe Mahomedo II, Alberto iš Lyono ir Rotšildų, ant penktos vietos yra ir grovas M. Tiškevyčius. Tarp Tiškevyčiaus dovanų galėjo būti ir senoviškos lietuviškos liekanos, bet man anų neteko matyti. Daug dangiaus yra muzejų Paryžiuje, iš kurių galėjau atlankyti tik kelis, kaip Luxenbourh'o, Hotel de Cluny, Panteoną. Nuėjau teipgi į rumus šiadien aukščiausiojo Francuzijos sūdo Coñsiergerie, kur požemiuose randasi kalėjimai del politiškujų prasikaltėlių. Čia sargas rodo du menku rūjmu, kuriuose kalėjo karalienė Marija Antuaneta, o tuoj šale yra salė, dabar perkeista ant koplyčios del kalinių, kur buvo kiek paskiaus pātubdyti Robespier'as ir Danton'as. Nepertoli, kitoj pusej upės, ant vietos dar vadina mos Place de la Concorde, anuose revoliucijos laikuose buvo intaisyta mašina del galvų kirtimo, garsioji giliotina, ant kurios, liepent Robespierui, toj karalienė, o paskiaus ir jis pats buvo nužudyti.

Iš likusių paminklų ir pririštos prie jų istorijos regėtie, kad laikai pirmos revoliucijos buvo baisus, laikai del Paryžiaus gyventojų. Aplinkinės viešpatystės, regėdamos anarchiją, visur šiausėsi priešais Francuziją. Reikėjo gintis. Apgynime tėvynės atsizenklino Napoleonas Bonaparte. Atsibodėję anarchiško rėdo francuzai, apšaukė Napoleoną savo ciesaoriumi. Neilgas jojo viešpatavimas buvo garbingiausių del Francuzijos! Ne kas, kaip Napoleonas labjaus ir papuoše visus Paryžiaus muzejus brangumynais ir visokiais senobiniais palaikais, kuriuos, kariaudamas po pasaulę, visur plėšė ir siuntė į Paryžių. Francuzai niekad neužmirš Napoleono. Jo kunas didelėj pas Paryžiečius garbėj ilsisį puikiame mauzolejui prie Namų del Invalydu.

Lietuvninkai, misliu, visi žino apie Napoleoną. Apveikęs veik visą Europą, jis traukė su savo skaitlinga armija 1812

metuose per Lietuvą, kad užkariauti Maskoliją, bet ten nepasisekė. Suvienytos Europos viešpatystės vėliaus jį suvis apveikė, o ant Francuzijos sosto pasodino vėl familiją Burbonų. 1830 metuose francuzai vienog įpakilo prieš Burbonus. Ant sosto dasigavo dinastija Napoleono, o kada Napoleonui III nepasisekė 1870 metuose kariauti su Prusais, francuzai numetė nuo karalystės ir Napoleonainius, o Francuziją apšaukė respublika. Tame teipgi laike 1871 m. įnirtę paryžiečiai pakėlė ir aną garšią anarchistišką revoliuciją, vadinamą Komuną: pradėta griaut palocius, bažnyčias, šaudyt kunigus ir šėip turtingus prakilnius žmones; bet nedaug ką blogo padarę tuoj buvo apmaldinti. Ženkla vienog Komunos ir jos atminimas pasiliks labjausiai prie bažnyčių.

Garsiausia ir gražiausia iš Paryžiaus bažnyčių yra Notre Dame, arcikatedra Francuzijos, pradėta statyti 1163, užbaigta 1325 metuose. Daug atminimų nuo senaisių laikų rišasi su ta puikia bažnyčia. Dalį jų jau garsusis Viktoras Hugo yra inkunijęs savo aprašymuose. Aš priminsiu čion tik tiek, kad laike Didžiosios Revoliucijos 1794 m. Notre Dame buvo perkeista valnamanių į Šventynę Proto, kurioje jie laikė teatrus. Laikuose vėl Komunos 1871 m. gauja apakusių komunistų buvo pasirengusi ją padegti, gerai kad į laiką pribuvusi republikos kareivija bažnyčią nuo vandalizmo apgynė. Kaip pirmą teip ir antrą syk didžiausiai nukentėjo begindami savo avinyčių arcivyskupei: arcivysk. Affre 1794 m., norėdamas prakalbėti maistinykus, buvo peršautu, o arcivysk. Sibour laike Komunos buvo inmestas į kalėjimą ir ten teippat sušaudytas. Kunai abiųjų yr' palaidoti vienoj iš katedros koplyčių. Tarp dangelio kitų bažnyčių yra gražios: bažnyčia šv. Sulpicijaus, šv. Augustino, šv. Roko, šv. Magdelenos, išstatyta Napoleono, ir dabar statoma bažnyčia Saldžiausios Širdies Pono Jezaus ant kalvos Moñtmatre. Šią paskutinę stato paryžiečiai del nūtrynimo pletmo, kurį užtrankė ant savęs per praliejimą nekalto kraujo laike Komunos. Iki dabar turi jau surinkę suvirš 30 milijonų frankų, o aukos da vis gausiai plaukia.

Paroda.

Ant užbaigimo XIX o pradžios XX amžiaus smarkus francuzai parengė šimet Paryžiuje visasvietinę parodą, ant kurios ir mes lietuviai ėmėme dalyvumą.

Visasvietinės parodos da nesenei, nes tik paskutiniame šimtmetyje inėjo, teip sakysiu, į madą, ir teip visiems, o ypač francuzams, patiko, kad ši yra trečia paroda kurią jie Paryžiuje insteigia. Inrengimu parodos kaip visad, teip ir ši kartą užsiemė akcionieriai, bet anuos šelpė Francuzijos rėdas, Paryžiaus miestas ir daugelis visokių mieste korporacijų, nes visi iš parodos turi neišpasakytą naudą. Diena į dieną parodą lankė nuo bertainio iki pusei milijono prašaliečių. Kiek tad jie turėjo sudėt pinigų ne jau vien už bilietus del inėjimo ant parodos, bet už gyvenimus, už valgi, už visokius pirkinius, už kelius, geležinkelius? o visa ta nauda vis ėjo del paryžiečių, del francuzų.

Mieris parodos iš vienos pusės - viešpatysčių, visokių kompanijų, dirbtuvių, pramoninkų, kupčių, amatininkų, mokslininkų ir išradėjų yra, kad pasirodyt'; iš kitos pusės paprastų žmonių mieriu yra, kad tuos visus parodomus dalykus nuvažiaus pamatyti.

O kad tokios parodos, apart materijališkos naudos del vietinių gyventojų, atneša didelę naudą del žmonijos, minėtina del pramonės ir mokslo, apie tai vargiai kas gali abejoti.

Mano užduotis yr' ta, kad šiame trumpame straipsnelij aprašyti labjausiai lietuvišką skyrių šiometinės parodos, kur mes parengėme ant pasistebėjimo visų mūsų prietelių ir neprietelių, bet norėdamas kad aprašymą lietuviai priderančiau

Abelna skyriaus išsveizda žiurint iš pryszakio.

Straikai nevisur.

Laikraszcziiai angliszki nežine išz kokių szaltiniu sėme žinēs buvo garsinę, kad Straikuos darbininkai visų kietųjų anglių, bet sustraikavus pane-delije 17 Rugsejo trijuose pavietuose, pasirodē dar 18 dienos laikraszcziuose kad Shulkinė visame dyrba, ir straikai ten ar apsiriaiksz negalima dar spėti.

Kad nevisur kietose anglise darbininkai sustraikavo, tai nežine kaip straikavimas gali pavirstie? pienniai gali trauktis ylgos straikos, nes orderius išz kietųjų anglių gali papildintie mainos kuriose darbininkai nestraikuoja, bet sziems dar straikuojantiems nesusitaikant su kumpapijoms, gali užstraikuoti darbininkai visose kietose anglise.

Išz szitu dar straiiku gali kiltie maž ir didis debesis tik vargas dar spėti ant keno naudos.

Išz Susivienijimo dirvų.

Cleveland, Ohio. 3 diena Rugsejo Susivienijimo L. A. 8 kuopa

laikē savo metinį susirinkimą ant kurio po įlgų svarstimų likosi szejp nū-tarta:

1) Dēliai toumo kelionēs ir nemažų ant to dalyko kasztų, delegatą ant XV seimo kuopa 8 nesiuns; kelionēs kasztus paskyrē apversti ant naudos prirengimo Clevelande S. L. A. seimo kada kad bus.

2) visus įneszimus centraliszko sekretoriaus T. Astramsko pagarsintus per 31 numerį „Tėvynēs“ pripažystame gerais, ir konstitucija nemainyti.

3) Kožnas sąnaris turēs mokėti į kuopos kasą po 10 centu kas kvatalas del uždengimo kuopos kasztų.

4) Kuopos sekretoriui paskirta mokėti išz mus kuop. kosos \$ 500 ant met su išzligoms, kad pasirupintu sekr. dasiusti į „Tėvynę“ tankiai žines išz mus miesto ypatingai išz lie-tuviszko czion judėjimo.

5) Piningai kuopos turi buti sudėti bankoje ant procento su paraszu prezidento sekretoriaus ir pridabotojo kasos; knygutē bankos buti tur pas kuopos prezidenta.

6) Kuopa 8 Clevelando budama gana skaitlinga atsiszaukia į guodot-na XV seimą, idant teiktusi XVI Susivienijimo seimą pakreipte nors kartą į vakarinį krasztą, į miestą Clevelando, Ohio.

Kuopos 8 vyriusybe išzrinkta išz szių ypatų:

P. Skunskis prez.

N. F. Martiszauckas sekr.

N. Olszinskas prižiurtoju kasos.

Rinkėjai doklių:

Jurgis Adomaitis

Jurgis Nevronis

Pijuszas Kazlauckas

Givenantie nuoszaliai sąnariai mus kuopos, teiksis su reikalais patis atsiszaukti pas centr. sekr.

Vardan administracijos

sekr. N. F. Martiszauckas.

Philadelphia, Pa. 10 Kuopos S. L. A. bus laikomas ba-lius su prakalboms 8 diena Oktob.

Kalbėtojais bus išz svetur ir persto-liuose szokio, laikis prakalbas; tei-posgi horas dainorių protarpiais dai-

nuos mus lietuviszkas patrijotiszkas dainas po vadoviste p. A. Dyczkasko baigusio muzikaliszka moksla Philadelphijos kolegijo.

Prakalbos baliuje bus pakreiptos atminciai 10 metinio gyvenimo laikraszcio „Ukinirko," ir paminėjimas 25 metų dirbimo Dr. Jono Basanaviciaus ant lietuszkų dirvonų.

Inzaiga visiems už dyką.

Atsibus balius 8 diena Oktoberio 8 valanda vakare tarpe 7 ir 8 uliczių ant Christian uliczios Pensilvanijos Salei.

Vi-us Philadelphijos godotinus lietuvius ir lietuves, teipgi mus jaunima szirdingai užpraszom.

Su gnodone vardan Komiteto pa siraszau.

Sekr. J. Butkus.

Susirinkimai.

Glen Lyon ir Wana-me Pa. Paskutine nedēlę Rugsėjo bus mūsų kuopos Sus. L. A. susirinkimas po bažnytiniame sklepe lenkiszkos parapijos Glen Lyon'e tuojaus po miszių ant 12½ ziegor. Apart mus mitingo, pirmiaus turėsime pasikalbėjimą tautiszkuose mus reikaluose, kur pribus isz Plymouth, Pa. Centr. Susivienijimo sekretorius ir turės prakalbą.

Ant prakalbų į paminėtą vietą meldžiame visus lietuvius vyrus ir moteris be skirtumo atsilankyti dėl paklausimo ką kalbėtojas kalbės. Sekretorių Sus. L. A. mes kartą jau girdėję kalbant nors trumpai per mus buvusį pasilinksminimą, užsigeidę kad jis vel ką nors mus tarpe pa-

kalbėtų praszėme idant atsilankytu ką jis prižadėjo iszpildyti.

Su gerais velijimais.

J. Anskis.
P. Sarpallius.

Philadelphia, Pa. Iotos kuopos bus laikomas nepaprastas susirinkimas bažnytinėje salėje 30 diena Septemberio tuojaus po sumai.

Susirinkimas bus laikomas dėl apsvarstimo įneszimų kokius turime paduoti XV Susivienijimo L. A. seimui, ir teip apie kitus svarbius dalykus turime rodavitis.

Meldžiami susirinkt skaitlingiausiai.

Kuopos sekretorius,

J. Butkus.

Northampton, Mass. „Susivienijimo" 19-ta kuopą laikis savo paskutinį szių metų kvartalną susirinkimą dieną 23 Rugsėjo 110 William str. kur bus apsvarstomi Sus. reikalai artinantis XV seimuj, teipgi rodavisimes apie kuopos įneszymus kurie bus nusiųsti ant seimo.

Užpraszome visus sąnarius susirinktie. Komitets.

Shenandoah, Pa. 51 Sus. kuopa laikis mitinga 7 dieną Spalio 2 adyna po piet pobažnytinėje salėje.

Guodotini Susivienijimo sąnariai teiksitės nepamirsztie ateitie nes papuola 4 czverties meto mokestis, ir kitų Susivienijimo reikalų svarstimas.

Kas nori į Susivienijima įsiraszyti teiksis toje dienoje atsilankyti.

Kuop. Pr. W. Chmieliauckas.

S. Boston, Mass. Susivienijimo kuopos 60-tos bus laikomas 30 dieną Rugsėjo mitingas po N. 7 Baldwin str. Praszomi sąnariai S. L. A. ir nesąnariai atsilankyti.

Sekr. M. Alanskas.

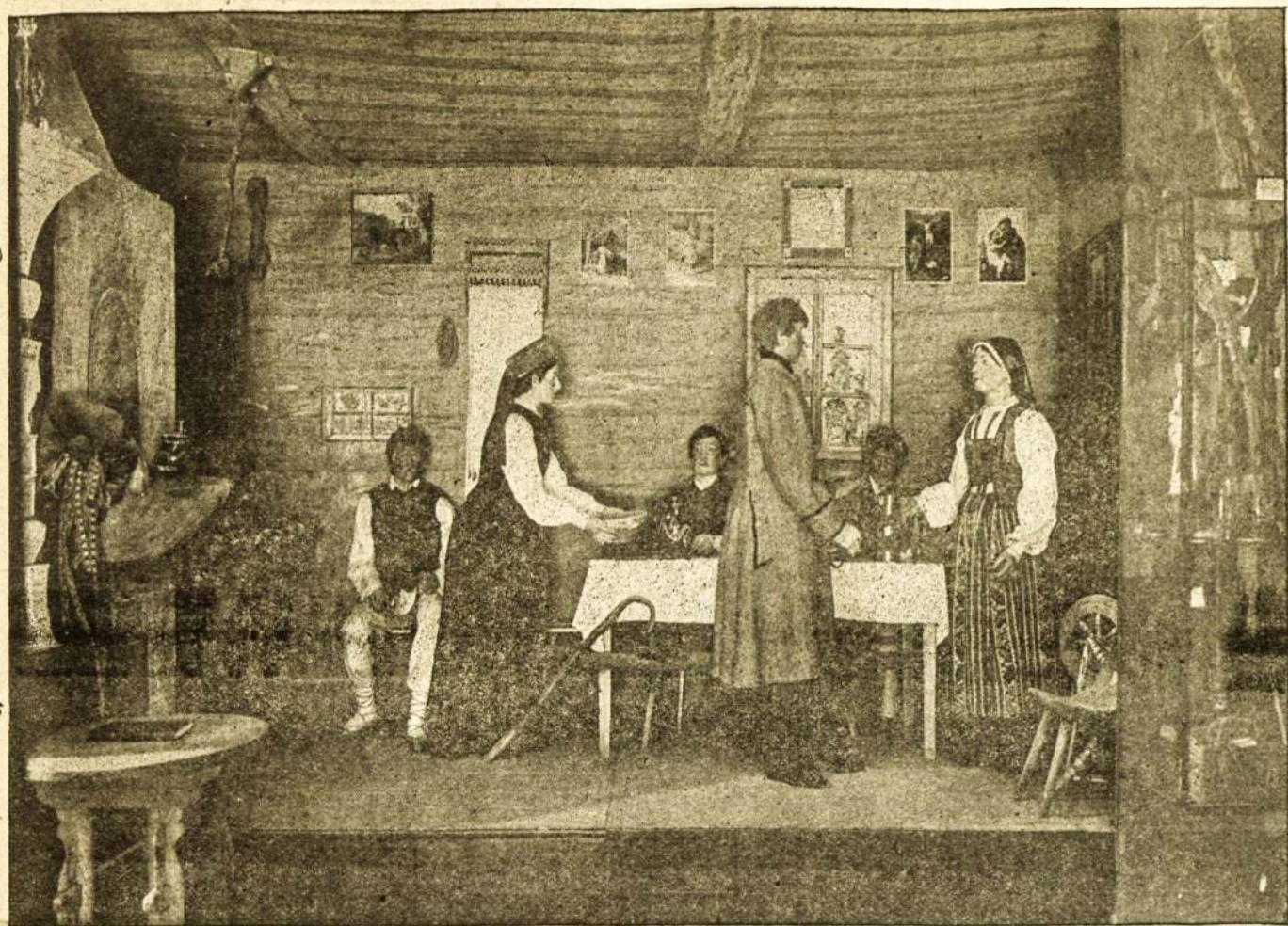
Cleveland, Ohio. Kuopos Tėvynės Mylėtojų Draugystės Clevelende, O. bus laikomas susirinkimas 30 d. Rugsėjo nedelioje ant 3 valandos po pietų, svetainėje p. N. Olszinsko po N. 825 St. Clair gatves.

Užtaigi szirdingai yra užpraszomi kaip sąnariai teip ir visi lietuviai susirinkti, teipgi bus iszdalintos knygutės. Kuop. rasz. V. Dagilaitis.

Sumažinto didumo ukiszki įrankiai; mapa padalinimo žemės, žemiaus mapos pavaišk. lai isz ukės, kaip ką žmonės dirba.

Lietuviszkas skyrius ant visasvietines parodos Paryžiuje 1900 m.

Lietuviszka grinczia.

(Žiurek parodos apraszymą „Tėvynės” num. 23, 24 ir 26. „Vienybės” 24, 26 ir 28.)

dar sustraikavus nemoka nė centą o biznieriai imdami iš kumpaniju turėjo už viska mokėti iš aukszto.

Biznieriai kumpanijoms atsimokėję ir neskolingi, bet darbininkai biznieriems per virsz.

Karczemose dar darbininkai dą gerauja, bet neilgai teip bus, nes keszeniai tuojau bus tuszti.

Edwardsville Pa. Su apsireiszki- mu straių apsireiszkė daugiesni nesmagunai tarpe mus lietuvių.

Nedelios pereitos vakare, jau apie sustraikavima veik visi žinojo kad panedelije dyrbti niekas ne eis, ar tai iš džiaugsmo ar iš liudnasties darbininkai gērė gana intuzusiai, visur tik klegejimai seliunuose kad ir szventa diena.

Viename lietuviszkame saliune buvo nemaž lietuvių įsigerusių, ir atėjo dą du vaikinai, kurie pasiemė po stiklą alaus, bet vienas szalaputras, atėjęs išzliejo alų ant baro, pasznai-

ravęs fundatorius, liepė įpylt kitą, ir kitą išzliejo, užklausus ko szalaputras nori, gavo fundatorius per veidą, tad užsidėgęs piktybe ant szalaputro, išziēmęs revolverį tiesok szovė, bet tik pabrauksmis kulka pro žanda nuklė ir likos gyvas kaip per plauką. Szovikas greitai pasprudo.

Taigi matomai, kad tik už biskio, butų vieną szalaputrą, be lendantį kitam į akis kulka patiesus, toliaus szovikas kartuves ar nebutų gavęs.

Geriaus, nuvėjęs karczemon ne linsk kaip katė kitam į akį, bet ko nuėjai pasiimk ir eik sav.

Geriaus karsztają piktybę skubink sulaikint, száltai viska mislink, nepulsi greitai į balą.

P. T.

Lalkraszezių provos.

Skundikai net dviejų lietuviszku laikraszczių „Vienybės” liet. Pittstono, „Vilties” liet. Minersvilles, nė vieni nieka nelaimėjo.

Kaszтус už prova „Vienybės” su Pittstoniecziais užmoka Luzernes countas, o už provą „Vilties” patis skundikai Minersvillecziai.

Už piningus kuriuos lietuviai tose provose sukiszto lojeriams, tai atsigērė szanpano pirs....

Lietuviai pratę tankiai centus mest į balą.

Naujas laikrasztis.

Sziomis dienomis pasirodė naujas lietuviszkas laikrasztis „Ateitis” izliaidziamas kasztais lietuviszku socialistų kuopos Pittsburge, Pa.

„Ateitis” turi 8 puslapius, kožnas puslapis 7x9 colio.

„Ateitis” tokioje pat formoje kokioje buvo Chicagos „Kurėjas” kasztuoja ant meto \$1.50.

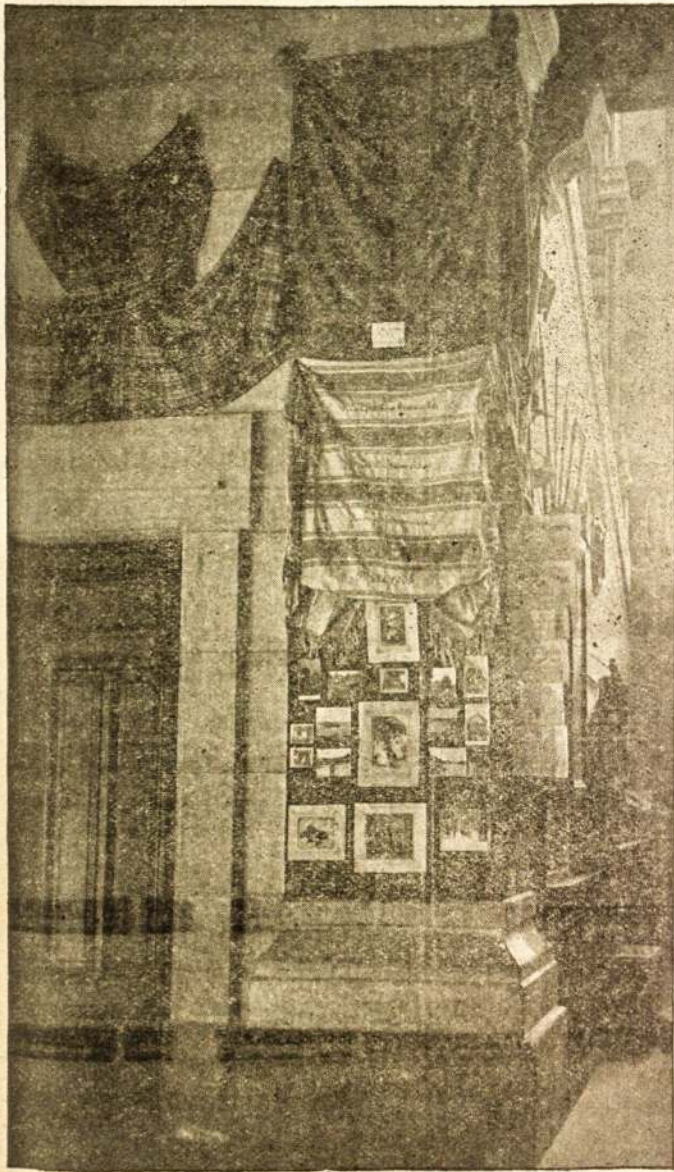
Adresas: „Ateitis” Pub. Ass.

2030 Sarah str. Pittsburg, Pa.

ir kiek galint pilningiaus suprastu, neatbutinai turiu jį sujungti su abelu visos parodos aprašymu.

Ir teip Paryžiaus paroda, kuri daugelije dalykų perėjo ir Chicagos visasvietinę parodą, laikytą 1893 metuose, buvo padalyta į šešis skyrius, kaip pagal vietą, kur buvo parengta, teip ir pagal daigtus, koki buvo išstatomi.

1. Nuo pleciaus le Concord, ant kurio, kaip pirmiaus rasiau, giliotina kaltiems ir nekaltiems žmonėms galvas rantė, dideli naktij elektriskomis ugnimis apšviesti trijumfališki vartai veda į daržą, pilną gražiausių kvietkų, medelių ir visokių augalų po stiklais ir ant atviro oro augančių. Supirkti, surinkti čion yvairiausi jų menciai nuo sodauninkystės kupėių ir nuo privatiškų ypatų. Daleiskime, rožių, oliandrų, vynuogių, ir visokių vaisingų medžių randasi šimtai gatunkų. Del kvietkų ir žolynų augančių vandeniye yr' tam tyčia padirbtas artistiškas prudelis. . . . Tame tai darže randasi didelis prie parodos prigulintis *Namas Dailos*, kur yra išstatyti abrozai, stovylos (statuos), ir paveikslai iš visų Viešpatyščėių. Šale jo antras, vadinamas *Mažasis Palocelis*, kur patalpinta retrospektyviška daila Francuzijos, abrozai ir visoki dailos išdarbiai netiek iš dabartinio, kiek iš praėjusių amžių. Dailos name nenučėiau, kad kokioj sekcijoj butu paveikslai iš lietuviško gyvenimo, nors Rusiškoj dalij, kur buvo išmėtyti ir paveikslai lenkiškų maliorių, perskaičėiau kelias lietuviškas pravardes, kaip Ryskiewicz, Mackiewicz, Stankiewicz. . . . (Toliaus bus)

Prūsų Lietuvos išdarbiai, ukiszki paveikslai ir la kraszcziai su gotiskomis raidėms.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspausstas lotiniszkomis literoms. gaunamas pas Inžinierių **A. Maciejvski** Prekė **1 rubl.** už exempl. su pristatymu; imant 10 exempl. 20% rabato.

A. Maciejvski,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

Susivienijimo Centralizskas Komitetas.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Scranton, Pa.
Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa.
Kasierius Kaz. Radzevičius 121 E. Centre. str. Shenandoah, Pa.
Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
ir T. Paukštys Pittston, Pa.

Ženkleliai! Ženkleliai!

Turime jau moterių ženklelius. Yra mažesni ir grazesni už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo ženklelį, o padarys puikiausį prezentą. Sidabriniai kaštuoja 75 c., paausuoti (rolled gold) \$1,20, auksiniai \$1,50.

Pranešame, kad paausuoti ženkleliai ne yra panašūs į paausuotus vyriškus ženklelius, ką po kelių nedėlių pajuosta arba nusišeria. Musų nusišers. Kas nori turėti ženklelį, tegul prisiunčia pirmiaus pinigūs: ant pažiurėjimo ir ant bargo nesiunčiame nė vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczėių ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas; F. S. KLINGES
293 Carey ave.
Wilkes Barré, Pa.

T. ANDRIUSZEVICZAJTE.

— DIRBA —

Arnotus, Karunas ir visus
bažnytinius parėdus,

— Teipogi —

Drangystems: Veliavas, Szarpas Kukardas.

Visa darba gerai pažystu. Lietuviszki kunigai ir lietuviszkos draugystės reikalaudami draugystems ar bažnytiniu iszdėrbimu, raszykite pas mane klausdami prekių, o persitikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas geresnis kaip lenku, asz savo iszdėrbimus gvarantuoju.

Su Guodone,

T. ANDRIUSZEVICZAJTE 115 W. Division St., Chicago, Ill.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

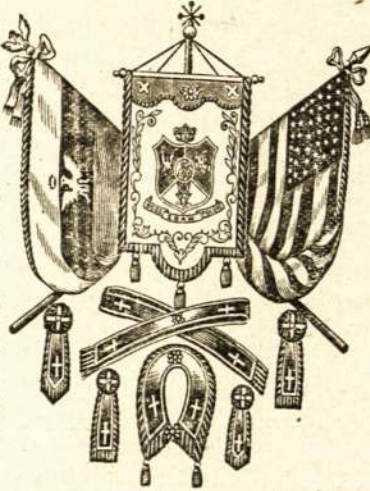

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreiškinti guodiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'rij

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam koznas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieta.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.

SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vynoir visokių likierių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu'

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant isz miesto Pensilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango **K. Gaudinskas**, nepamirszti turim jog saliuninkas yra bjauria! suzeistas mainose, nukirsta viena ranka; todėl norint iszsigert stiklą gintariszko alaus, užeikite pas **Gaudinską**, nes jo vienintelis tik ame duonos kšnis kaip koleikos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA.

Ramus tai ir pasznekamas lietuvis kurs moka prideranczia! su savais apsi-eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis
Oisterial skanus kepti ir žali.

Sios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35 (Ta pati kniga maskoliszkoj kalboj .. \$1.00)	
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszka! vaistinjkystai ...	40
Medega Sim. Daukanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos),	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dognatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Gerai, greitai ir pigiai atlieka visoki dрукoriszka darbą: dрукuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visoki dрукoriszka darbą, kokio tik kam pri-reikia. Turint kas del dрукavimo ka nors, meldžiam atsiz-szaukti ant szjo adreso:

T. Astramskas,

P. O. Box. 649

PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Už **1 dol. 66** laksztus literatiszko turinio davė 1899 m.

Tėvynes Sargas

V metai stovjs ant sargybos Lietuvių tau-tos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,

TILSIT. GERMANY

Z I N Y C Z I A .

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laik raszcziau spaudina nežinomus **Vyskupo M. Valancziaus.**

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gerymus ir yra gana dorus ir pasznekamas lietuvis. Pas jį iszpuol atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.